

Boverket
remiss@boverket.se

Svarsfil till extra remiss om Boverkets förslag till föreskrifter om skydd mot buller i byggnader

Datum	2024-03-20
Myndighet/Organisation/Företag	Institutet för Miljömedicin, Karolinska Institutet
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	Jenny.Selander@ki.se
Kontaktperson (namn)	Jenny Selander

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Bakgrund IMM

Institutet för Miljömedicin (IMM) vid Karolinska Institutet har ombetts lämna svar på rubricerad remiss. IMM är ett nationellt miljömedicinskt expertorgan och är samtidigt en utbildnings- och forskningsinstitution vid Karolinska Institutet. IMM:s kompetensområde är hälsoeffekter av miljöfaktorer, epidemiologi, toxikologi och riskbedömning.

Bakgrund remiss

Vid bedömning av Boverkets förslag till lättnader i kraven på bullerskydd i studentbostäder (28/2022) måste hänsyn tas till den totala bullersituationen i denna typ av bostäder. För knappt tio år sedan infördes lättnader i kraven på trafikbullernivåer utomhus vid nybyggnation, särskilt då det gäller bostäder om högst 35 m² (SFS 2015:216). Flertalet studentbostäder faller inom denna kategori. Detta medför att de trafikbullernivåer som tillåts utomhus vid bostäder i vårt land ligger bland de högsta i Europa (EEA 2020). De ligger även långt över de bullernivåer som medför negativa hälsoeffekter, t ex i form av sömnstörningar och hjärt-kärlsjukdom, liksom de hälsobaserade riktvärden som rekommenderas av Världshälsoorganisationen (WHO 2018).

Flera av de studier som genomförts av hälsorisker knutna till bullerexponering i befolkningen kommer från Nord- och Västeuropa, bl a Sverige. Det saknas stöd för att bullerdämpningen i

bostäder i denna region är lägre än i Sverige, möjligen med undantag för Storbritannien (Eriksson m fl 2021). Nationellt visar den senaste Miljöhälsoenkäten, som inriktades på barn och skickades ut 2019, att andelen bostäder med fönster mot bullerutsatt sida ökat markant de senaste åren (Folkhälsomyndigheten 2021). Den visade även att andelen störda av vägtrafikbuller ökat. Det är sannolikt att de ökade bullerproblemen delvis kan kopplas till den nya trafikbullerförordningen 2015.

Bullerstörningar kan försvåra inlärning och leda till försämrade studieresultat (WHO 2018). I bakgrundstexten till extraremissen hävdas att vissa kostnadsbesparingar kan göras genom de föreslagna lättnaderna i kraven på bullerdämpning och att dessa bl a kan motiveras med att ”studenter är en grupp med begränsad ekonomi och hög priskänslighet”. De angivna besparingarna är dock mycket blygsamma. Försämrade studieresultat beroende på bullerstörningar skulle i vissa fall kunna leda till förlängd utbildningstid och medföra mångdubbelt större kostnader för den enskilde studenten och för samhället. Det är anmärkningsvärt att Boverket över huvud taget inte berör dessa risker med förslaget.

De kapitel och paragrafer som remissen berör är:

1 kap, § 5,

Där man inför en definition av boendeenhet och studentbostad.

2 kap, § 4a,

Här införs en ny paragraf med krav på lägsta ljudnivåskillnad för studentbostäder med delade bostadsfunktioner.

Kapitel	Paragraf	Er kommentar/motivering
1	5	Inga synpunkter.

Kapitel	Paragraf	Er kommentar/motivering
2	4a	<ul style="list-style-type: none"> • Förslag på minskat skydd mot buller från korridor till bostadsenhet med 4 dB; från 44 dB i ursprungsförslaget till 40 dB. • Förslag på sänkning av ljudnivåskillnad mellan bostadsenheter från 52 dB i BBR till 48 dB i nuvarande remissversion. • Förslag på sänkning av ljudnivåskillnad från övriga utrymmen till bostadsenhet från 52 dB i BBR till 44 dB. • Förutom sänkta krav på ljudnivåskillnad så ändras för ovanstående även frekvensområdet från 50 till 100 Hz (från DnT,w,50 i BBR till DnT,w,100 i nuvarande förslag). Skyddet mot lågfrekvent buller försämras därmed. <p>De förändringar i lägsta ljudnivåskillnad som föreslår i tabell 2:2a, medför en försämring av ljudmiljön för studenter i deras privata utrymme.</p> <p>Detta förslag på förändring gäller endast studentbostäder med delade bostadsfunktioner.</p> <p>Vi avstyrker detta förslag med följande motivering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dessa försämringar av ljudmiljön sker mot bakgrund av ökade riktvärden för trafikbuller vid bostäder, vilket redan medfört betydande försämringar av boendemiljön. En ytterligare försämring är inte önskad eller tillräckligt motiverad. • De besparingar som förslaget innebär i minskad materialkostnad bedöms inte uppväga de risker den försämrade ljudmiljön innebär för studenternas studieresultat, välmående och hälsa. I slutändan kan det leda till ökade kostnader för den enskilde och samhället, bl a genom förlängd utbildningstid. • Studenter bor idag relativt länge i sina studentbostäder p.g.a. försämrade möjligheter på bostadsmarknaden, vilket medför att detta kan anses vara ett långtidsboende för ett flertal. • En hel del äldre studentbostäder har redan omvandlats till vanliga bostäder, t.ex. på KS campus Solna. Det finns en betydande risk i dagens flexibla samhälle att studentbostäder i ett senare skede omvandlas till annan boendeform, t ex särskilt boende (inkl. äldreboende). Då bortfaller det grundläggande motivet för de mer tillåtande riktvärdena för mindre bostäder, inklusive studentbostäder.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan.

Sammanfattningsvis avstyrker vi rubricerade förslag från Boverket. Redan införda lättnader i riktvärden för trafikbuller vid svenska bostäder medför att boendemiljön kraftigt försämrats från bullersynpunkt. Dessa har särskilt drabbat studentbostäder. Vi tillåter redan nu högre bullernivåer än i flertalet europeiska länder och betydligt högre än vad WHO rekommenderat för att förebygga negativa hälsoeffekter.

Utvecklingen av exponering för omgivningsbuller i landet ger anledning till oro. Den kan leda till en ökade negativa hälsoeffekter. Kraftfulla samhällsåtgärder krävs för att bryta den ogynnsamma utvecklingen. Vi anser att Boverkets förslag inte tillräckligt beaktar de samhällsproblem som den ökade bullerexponeringen i befolkningen medför.

I framtagande av detta remissvar har medverkat professor Göran Pershagen, docent Jenny Selander och med dr Charlotta Eriksson. Beslut i ärendet har fattats av prefekt och föreståndare Anna Bergström, efter föredragning av Jenny Selander.

Referenser:

EEA. Environmental Noise in Europe – 2020. EEA Report No 22/2019. European Environment Agency, Luxembourg, 2020.

Eriksson C, Selander J, Stucki L, Pershagen G. WHO Environmental Noise Guidelines i en svensk kontext. Rapport till Trafikverket. Institutet för Miljömedicin, Stockholm, 2021.

Folkhälsomyndigheten. Miljöhälsorapport 2021. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/m/miljohalsorapport-2021/?pub=88328>

Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Sveriges Riksdag. Svensk författningssamling 2015::216.